

**Pastiersky list rožňavského biskupa Mons. Stanislava Stoláríka
na Veľkonočnú nedeľu 9. apríla 2023**

Milovaní bratia a sestry,

s veľkou radosťou počúvajte a prijímajte veľkonočné posolstvo: „hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal“ (Mt 28, 5-6). Vo veľkonočnej vigílii sme si mohli zvlášť my, ktorí slávime v diecéze Rok krstu, birmovania a hľadania Boha, počúvať slová sv. Pavla, uvedomiť súvis medzi veľkonočným tajomstvom a sviatosťami: „Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní“ (Rim 6, 4-5). Tieto slová hovoria najskôr o našom duchovnom zmŕtvychvstaní tým, že sme boli pokrstení, avšak ako Ježiš vstal zmŕtvych aj fyzicky, sila krstu ponúka aj nám šancu raz a to naveky žiť v oslávenom tele.

Prijatie krstu a kresťanstva nie je „samo-účinné“, a od každého bude závisieť, ako bude prežívať svoj krst a prijaté krstné záväzky. Pretože ak pokrstený a pobirmovaný kresťan nerešpektuje a nezachováva odporúčania kresťanského života, tak na vine nie je kresťanstvo. Kresťania, ktorí menili svet, to nikdy nemali ľahké. Veľakrát preto trpeli a umierali, ale vernosťou svojim krstným záväzkom – teda Bohu – boli pre svet „kvasom“, ktorý menil ich a ľudí v ich blízkosti, ba celé národy. Ak naše kostoly „žívajú“ prázdnotou, lebo aj pokrstené duše sú dosť „prázdne“..., môže na nás zostupovať hojné Božie požehnanie? Nepomôže nám len bedákanie nad tým, ako sa zhoršili medziľudské vzťahy. Uvedomme si, koľko ľudí je pokrstených v našej krajine i na celom svete a keby každý pokrstený bral vážne záväzky krstu a podľa nich žil, a ešte viac by rešpektoval, že krst je dôležitejší ako jazyk, ktorým hovoríme – potom by bol pokoj v našej vlasti i všade vo svete. Je to znova o poslaní nás pokrstených v tomto svete.

Pri našom krste sa všetko začalo. Ak sme boli pokrstení ako deti, zvlášť rodičia a krstní rodičia boli postavení do pozície stáleho rozhodovania o nás. Postupne zodpovednosť za rozhodnutia o vlastnom rozvíjaní duchovného života preberal každý na seba. Je však možné, že k vedomému osobnému rozhodnutiu ani nemuselo dôjsť, lebo ako sa ľudovo povie: „všetko skončilo skôr ako sa začalo“. Možno pokrstení ešte prijali ďalšie sviatosti: prvú svätú spoveď, prvé sväté prijímanie, birmovku – ale tá už mohla byť aj „slávnostnou rozlúčkou“ s Cirkvou. Už sa ani neprejavil záujem o sviatostné manželstvo v katolíckom kostole. Sviatostné zjednotenie sa v manželstve sa už až tak „nenosí“. Je to znova signál vyslaný Bohu: „My, Bože, si v našom zväzku vystačíme aj bez teba! Nepotrebuje nijaký papier!“ Tento nezáujem o Božie požehnanie pre pár žijúci spolu, je už značne rozšírený, s dôsledkami nestálosti vzťahu a nerodiach sa detí. Taký životný štýl nevedie nič dobré pre budúcnosť. Týmto štýlom života žila napr. Rímska ríša a nebyť kresťanských rodín a vzťahov, ktoré aj za cenu mnohých mučeníkov vniesli obnovu a novú nádej do bývalého impéria, ríša by zanikla.

Preto je potrebné pripomenúť, aké dôležité je, aby dieťa už od okamihu počatia bolo svojimi rodičmi milované, očakávané s radosťou a prijaté do tepla rodinného objatia. Odborníci na výchovu zdôrazňujú dôležitosť vývoja a rozvoja človeka pred narodením a po narodení v prvých šiestich a hlavne v prvých troch rokoch života. V tomto období sa formuje citový i duchovný život každého jedinca. Všetko nadobudnuté alebo zanedbané v prvých rokoch života pôjde s človekom počas celého života. Tak ako nemožno odkladať rozprávanie s dieťaťom v rodnom jazyku a výchovu k základným návykom (zručností, slušnosti, ...), tak nemožno odkladať ani krst a náboženskú výchovu. Treba začať čo najskôr. Dieťa bolo kedysi od počiatku zapájané do rodinných pobožností a poznalo všetky základné modlitby. Krst mal

svoje pokračovanie v prirodzenej náboženskej atmosfére rodiny. Dieťa, ktoré sa neskôr pripravovalo na prvú svätú spoveď a prvé sväté prijímanie, už vlastne bolo dávno pripravené na ďalšie sviatostné stretnutie s Ježišom. Ako by bolo dobré, keby sa táto prax naplno obnovila v našich rodinách.

Rodičia sú stále prvými svedkami viery pre svoje deti, k čomu sa zaviazali pri ich krste. Každý rodič nech sa pýta sám seba, koľko času venuje svojej rodine a jej duchovnému dobru, zvlášť v nedeľu a v prikázaný sviatok, alebo či sa aj vtedy necháva pohltiť len pracovnými a rekreačnými aktivitami. Ľahostajnosť v živote viery rodičov a krstných rodičov býva často dôvodom ešte väčšej ľahostajnosti vo viere ich detí. Zodpovedne treba postupovať aj pri výbere krstných a birmovných rodičov.

Pri vysluhovaní sviatosti krstu rodičia a krstní rodičia vyznávajú vieru. Keď im položíme otázku, či sú veriaci, ešte mnohí odpovedajú, že áno. Keď im však povieme, že aj zlí duchovia vedia, že Boh existuje, zostanú zneistení. Otázku treba upresniť: „Veríš naozaj, že Kristus je Boží Syn, ktorý pre náš večný život zomrel a vstal zmŕtvych?“ A ďalej: „Veríš Bohu vo všetkých svojich životných situáciách? Veríš naozaj v silu a potrebu Božieho života, ktorú človek prijíma v krste a v ďalších sviatostiach?“ Ježiš má naporúdzi ešte jednu dôležitú otázku: „Nájde Syn človeka vieru na svete pri svojom druhom príchode?“ (porov. Lk 18, 8). Túto otázku by sme mohli upraviť takto: „Vidí Ježiš vieru v srdciach tých, ktorí žiadajú o krst svojho dieťaťa?“ To sú otázky, ktoré ukazujú pravdivý obraz viery každého človeka.

Dôležitosť večného života si uvedomujú najmä rodičia v pokročilejšom veku a starí rodičia, ktorí večnosť svojich detí a vnúčať už berú veľmi vážne. Vedia veľmi dobre, že život na zemi sa raz všetkým skončí, a preto neustále prosia, aby sa raz všetci stretli v nebi. Možno pri výchove detí zanedbali náboženskú výchovu a teraz vidia ich nesprávny život s obavou o ich večnosť. Preto nielen prosia za ne, ale sú tu aj slzy bolesti a pokánia. Utrpenie rodičov môže byť ich očistcom na zemi, aby sa raz celá rodina zišla v nebi.

Ďakujeme za všetkých svedkov krstného povolania: za deti, mládež, snúbencov, manželov, rodičov i starých rodičov, verných slobodných, vysvätených i zasvätených, ktorí sa usilujú každý deň prežívať v Božej milosti a radosť. Možno ich nie je veľa v porovnaní s tými, ktorí svoje krstné povolanie nežijú. Ale pozrime sa do krajín Afriky a Ázie, kde kresťania hoci sú prenasledovaní a aj zomierajú pre vieru, rastú počtom a v radosť prežívajú svoj vzťah k Bohu. Niet sa potom čo diviť, že majú duchovné povolania aj „na rozdávanie“. Povzbudme sa ich svedectvom a odteraz nechýbajme hlavne v nedeľu a v prikázaný sviatok na svätej omši, kde sa sprítomňuje Kristova obeta na kríži a jeho víťazstvo nad smrťou. Pokrstení sme boli iba raz, ale posilňovať sa Eucharistiou môžeme každý deň. Tak máme šancu obstať v skúškach života a byť verní krstným a birmovným záväzkom. O týždeň, v Nedeľu Božieho milosrdenstva, budeme počuť o stretnutí zmŕtvychvstalého Krista s apoštolom Tomášom, ktorému Ježiš pripomenul: „nebuď neveriaci, ale veriaci“ (Jn 20, 27). Nehovorí to aj nám pokrsteným a pobirmovaným? „Nebuď neveriaci, ale veriaci!“

Nech sú tohtoročné veľkonočné sviatky plné viery v moc a víťazstvo Ježiša Krista, ktoré nám neotvorilo bránu k pozemskej kariére, ale bránu do neba. Zmŕtvychvstalý Ježišu, posilni našu vieru! Prajem vám požehnané a milostiplné veľkonočné sviatky a žehnám vás v mene ✠ Otca i ✠ Syna i ✠ Ducha Svätého. Amen.

✠ Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský biskup

(Prečítať namiesto homílie pri všetkých nedeľných sv. omšiach na Veľkonočnú nedeľu 9. apríla 2023)